

घान RV. 7, 18, 17. AV. 4, 4, 8. 5, 19, 2. VS. 29, 58. 59. TS. 6, 2, 8, 4. TBr. 1, 2, 3. Nach Wilson m. ein kleiner Thell; nach Uéval. zu UNADIS. 4, 105 n. Amṛta; nach UNADIK. im ÇKDr. n. auch Schmelzbutte.

पेड् m. N. pr. eines Schützlings der Aṣvin, der von ihnen ein weisses, Schlangen tödtendes Ross empfängt, RV. 1, 117, 9. 118, 9. 119, 10. 7, 71, 5. 10, 39, 10. — Vgl. पैद.

पेव्, पैवते = सेव् Dhātup. 10, 11, v. l. — Vgl. पेव्.

पेय (von 1. पा) 1) adj. zu trinken, trinkbar H. an. 2, 372. MED. j. 38. n. पेयमुक्त्वा राजन्प्राणानिहं परीप्सता MBh. 3, 17327. इवाणां चैव सर्वेषां पेयानामप्य उत्तमाः 14, 1221. HARIV. 8333. Suçr. 1, 160, 12. 161, 8. अ० HARIV. 3636. 8353. Spr. 847. 2827. 2971. ओत्रपेय Megh. 13. KATHAS. 19, 10. trinkbar so v. a. schmeckbar: घ्रेयं दृश्यं च पेयं च स्पृश्यं अयं तथैव च MBh. 14, 618. — 2) m. (sc. यज्ञक्रतु) Trankopfer Çāṇkh. Çr. 15, 1, 3. 4. — 3) f. आ) Reisschleim, Reiswasser; = आणा und अचकुमाण्ड H. an. MED. Vjūtp. 134. पेया सिकथसमन्विता Suçr. 1, 229, 9. 14. 240, 9. MBh. 13, 3414. — b) eine Art Ants (मिश्रेया) Çāṇkh. im ÇKDr. — 4) n. Getränk, = पयस् H. an. MED. भयं भोज्यं च पेयं च चोष्यं लेख्यमथापि वा । उपपादितं नैस्तत्र MBh. 1, 4997. 8068. R. 1, 52, 24. 2, 50, 25 (47, 14 GORR.). 91, 21. Suçr. 1, 164, 17. नानाप्रकारवस्त्रपुष्पभक्ष्यपेयान् wohl fehlerhaft für ० पेयानि Pāṇāt. 47, 8. — Vgl. अयं, अन्नं, स्तनं, काकं, तुरम्, दशं, पूर्वं. पैयूष m. n. = पीयूष Biestmilch H. 403, Sch. Çāṇkh. im ÇKDr. Uéval. zu UNADIS. 4, 76. M. 3, 6. frische Butter UNADIK. im ÇKDr. Nektar H. 89, Sch. Uéval.

पेरज n. = पेरज Rāṅ. im ÇKDr. u. पेरज.

पेरा f. ein best. musikalisches Instrument BHATT. 17, 7.

1. पेरु (von 2. पर) adj. 1) durchziehend: प्र पा वाजं न ह्येतत् पेरुम-स्यंस्पर्शुनि (die ziehende Wolke) RV. 5, 84, 2. — 2) durchführend, ret- tend: शं नो अयां नपात्पेरुस्तु RV. 7, 33, 12. युक्ता कृ पदं ताप्यायं पेरुर्वि मध्ये अर्णोति धारिष्यः 1, 158, 3.

2. पेरु (von पी) adj. schwellend; gähren machend: समीचीनाः सुदान-वः प्रीणाति (पृणाति) तं नरो क्तिमव मेकस्ति पेरुवः RV. 9, 74, 4. अयां पेरुं जीवधनं भ्रामहे (Soma) 10, 36, 8. Das Wort scheint als m. einen Kör- pertheil zu bezeichnen in der Stelle: क्रोशाति गर्दं कथ्येव तुना पेरुं तु- ज्ञाना पत्येव ज्ञाया TS. 3, 1, 24, 8.

3. पेरु (von 1. पा) adj. trinkend; so nach MABH. und der Erklärung in TS. 6, 3, 8, 4. अयां पेरुस्तु VS. 6, 10. Vgl. aber unter 2. पेरु die Stelle RV. 10, 36, 8. — पेरु UNADIS. 4, 101. Uéval. zu UNADIS. 1, 38. m. Sonne nach Uéval. Feuer UNADIK. im ÇKDr. Meer TRIK. 1, 2, 9. der goldene Berg UNADIK. bei Wils.

पेरुर्क m. N. pr. eines Mannes RV. 6, 63, 9.

पेरज n. = pers. فیروزه Türks Rāṅ. im ÇKDr.

पेल्, पैलति gehen, sich bewegen Nir. 7, 13. Dhātup. 13, 34. पैल्यति dass. NAIGH. 2, 14.

पेल n. Hode H. 611. पेलक m. dass. Sch.

पेलव adj. f. आ lose, fein, zart AK. 3, 2, 15. TRIK. 3, 1, 21. H. 449. 1427. 1447. HALJ. 4, 32. Gegens. बकुल Suçr. 1, 343, 5. ० तौम 2, 424, 15. ० पुष्प KUMARAS. 4, 29. वज्रकर्कश, पुष्पपेलव (हृद्य) KATHAS. 21, 97. पल्लवतुल्यो ऽतिपेलवः पाणिः Spr. 2100. परिबाधापेलवैरङ्गैः zu zart für

Çāṅ. 70. गात्र Megh. 91. अर्पणा (= पार्वती) KUMARAS. 7, 65. मलावाता- कृतधात्तिमेधमालातिपेलवैः — विषयारिभिः Kām. Nitis. 3, 11. — Vgl. परि०.

पेलि viell. = पेलिन् gaṇa काच्यादि zu P. 6, 2, 84

पेलिन् m. Pferd Wils.

पेलिशाला f. viell. Pferdestall gaṇa काच्यादि zu P. 6, 2, 86.

पेलोड (?) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge des Çiva Vjūpi zu H. 210.

पेव्, पैवते = सेव् Dhātup. 14, 33.

पेश (von 1. पिप्) m. gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41 und gaṇa सिध्मादि zu 5, 2, 97. = पेशम् AIR. Br. 3, 10. — Vgl. पुरु, सु०. पेशी s. besonders.

पैशन adj. f. ई wohlgebildet: घडुलि AV. 10, 2, 1. verziert: स नु वस्त्रा- एयध पेशनानि वसनः RV. 10, 1, 6. Eher von पेश, als von 1. पिप्; vgl. पेशल.

पेशल (von पेश) 1) adj. gaṇa सिध्मादि zu P. 5, 2, 97. Uéval. zu UNADIS. 1, 108. a) künstlich gebildet, verziert: पोषा सुवर्णा किरणं पेशलं बिभ्रती TBr. 3, 3, 4, 5. VS. 19, 83. schön, reizend, lieblich, gefälltig (d. i. Gefallen erweckend) AK. 3, 4, 26, 207. H. 1443. an. 3, 672. MED. I. 116.

HALJ. 4, 4. अन्न R. 2, 32, 82. Suçr. 2, 184, 18. भाजनानि HARIV. 3863.

इन्द्रनीलः Megh. 73. गन्धान्पुष्पानां वनवीरुधाम् MBh. 12, 250. आयत्यो

च तदावे च यत्स्यादास्वादपेशलम् Spr. 369. विरोचमानाननहास० Bhāg.

P. 2, 2, 11. KATHAS. 23, 153. 39, 160. शस्यैः Spr. 650. (कुसुम) दलकेसर०

Ragh. 9, 39. पुष्पचाप (v. l. कोमल st. पेशल) 11, 45. ० मध्या 13, 34. दर्भभि-

न्नपेशलपादा SOM. NALA 73. उत्पलान् इति ध्याति पेशलान्तया गतः Rāṅa-

TAR. 1, 286. ० यशोभिः Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 12, Çl. 44.

जपेडुदकशीलः पेशलो नातिवत्पकः MBh. 12, 4848. अक्रूरः पेशलो दतो द-

न्तिणः तमिणां वरः 13, 7047. Bhāg. P. 4, 19, 25. सतोमनः KATHAS. 14, 72.

अग्राम्यपेशलालापा Rāṅa-TAR. 4, 432. मनुष्या भक्तिपेशलाः MBh. 3, 16783

(st. dessen शक्तिपेशल Sāv. 5. 35). वात्सल्य० Rāṅa-TAR. 5, 21. विपत् ०

307. प्रणय० (Schol. 1: प्रीति कर्तव्यतायां चतुर; Schol. 2: वात्सल्येन

मनोहरः) PRAB. 101, 13. प्रीति० KATHAS. 4, 5. ÇATR. 10, 157. प्रेमविश्र-

म्भपेशलम् adv. KATHAS. 29, 8. प्रणयपेशलम् adv. VID. 289. = कोमल zart

BHAR. zu AK. ÇKDr. — b) geschickt, gewandt AK. 2, 10, 19. 3, 4, 26,

207. H. 384. H. an. MED. अतध्यान्यपि तथ्यानि दर्शयत्यतिपेशलाः Spr.

48. तत्त्वविवेकपेशलमति 889. लोकानुग्रहपेशलेन मनसा 2073. ब्रह्मणि

साधकवक्तृपेशलास्मदादिष्विवापेशला so v. a. nicht ganz passend (not very

skillful RÖHR) Çāṅk. zu BRH. Åh. Up. S. 209. = धूर्त Çāṇkh. im ÇKDr.

— 2) n. Schönheit, Anmuth, Reiz: अयास्त० Bhāg. P. 1, 10, 30 (= भद्र,

स्वातन्त्र्य Schol.). रूपपेशलमाधुर्यसौगन्ध्यप्रियदर्शन 7, 13, 70 (= सौकुमार्य

Schol.).

पेशलव (von पेशल) n. Geschicklichkeit, Gewandtheit BHATTOTP. zu

VARAH. BRH. S. 46, 28 (29).

पैशम् (von 1. पिप्) n. 1) Gestalt, Form NAIGH. 3, 7. NIR. 8, 11. केतुं

कृण्वन्केतवे पेशो मया अपेशसे RV. 1, 6, 8. — 2) künstliche Figur:

Schmuck, Zierat (= किरण्य NAIGH. 1, 2); namentlich in einem Ge-

webe; vestis coloribus intexta: अग्नि पेशासि वपते नूतुरिव RV. 1, 92, 4.

5. यज्ञस्य 2, 3, 6. 7, 34, 11. 42, 1. सरस्वती वयति पेशो अर्त्तरम् VS. 19, 82.

89. तत्तुं ततं पेशासा संवर्पन्ती 20, 41. यथैव प्रवयणातः पेशः कुर्यात् AIR. Br.

3, 10. अष्टै वः पेशो अग्निं धायि दर्शितम् RV. 4, 36, 7. — Vgl. अ०, अश्च०,